

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลทำให้ก่อภาระหนี้สินของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 300 ราย จากการสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีภาระหนี้แยกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบจำนวน 110 คน กลุ่มผู้ที่กู้เงินจากแหล่งเงินกู้นอกระบบจำนวน 104 คน และกลุ่มผู้ที่กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบจำนวน 86 คน โดยผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิง

4.1.1 เพศ

จากการศึกษาพบว่า จากตารางที่ 4.1 ผู้มีภาระหนี้เป็นเพศชาย 126 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เป็นเพศหญิง 174 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนมากกว่าเพศชายอยู่ร้อยละ 16.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนผู้ที่กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบพบว่า เป็นเพศหญิงจำนวน 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.2 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบทั้งหมด และเพศชายมีจำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.8 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบทั้งหมด สำหรับผู้ที่กู้เงินจากแหล่งเงินกู้นอกระบบ มีเพศหญิงจำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.9 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบทั้งหมด และมีเพศชายอยู่ 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.1 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบทั้งหมด ส่วนจำนวนผู้ที่กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบมีเพศหญิงจำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.0 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบทั้งหมด และมีเพศชายจำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.0 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบทั้งหมด

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าผู้ที่ทำการกู้ยืมเงินทั้ง 3 กลุ่ม คือ จากแหล่งเงินกู้ในระบบ แหล่งเงินกู้นอกระบบ และแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบนั้นส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

ตารางที่ 4.1 ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำแนกตามเพศ

เพศ	ในระบบ		นอกระบบ		ในและนอกระบบ		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
ชาย	46	41.8	49	47.1	31	36.0	126	42.0
หญิง	64	51.2	55	52.9	55	64.0	174	58.0
รวม	110	100.0	104	100.0	86	100.0	300	100.0

ที่มา: จากการศึกษา

4.1.2 อายุ

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้มีภาระหนี้สินมีอายุอยู่ในช่วง 31–40 ปี มากที่สุดจำนวน 117 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคืออายุไม่เกิน 30 ปี มีจำนวน 84 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และอายุเฉลี่ยของผู้มีภาระหนี้สินกลุ่มตัวอย่างมีอายุ 37 ปี

หากพิจารณาถึงช่วงอายุที่ทำการกู้เงินมากที่สุดตามแหล่งกู้เงินในระบบ นอกระบบ ทั้งในและนอกระบบของผู้มีภาระหนี้สินพบว่า

ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบมีอายุเฉลี่ย 37 ปี และส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31–40 ปี มีจำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.3 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ รองลงมาคือ อายุไม่เกิน 30 ปี มีจำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.8 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบและน้อยที่สุดคืออายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.0 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ

ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้นอกระบบมีอายุเฉลี่ย 36 ปี และส่วนใหญ่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีจำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.6 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ รองลงมาคือ มีอายุอยู่ในช่วง 31– 40 ปี มีจำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.7 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ และน้อยที่สุดคืออายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.6 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ

ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบมีอายุเฉลี่ย 39 ปีและส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ในช่วง 31–40 ปี มีจำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.7 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ รองลงมาคือช่วงอายุ 41 – 50 ปี มีจำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.4

ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ และน้อยที่สุดคืออายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.98 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าผู้บริโภครวมตัวอย่างที่มีภาระหนี้สินจากแหล่งเงินกู้ในระบบและแหล่งเงินกู้นอกระบบมีอายุไม่เกิน 40 ปี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีภาระหนี้สินการแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบจะมีอายุอยู่ในช่วง 31 – 50 ปี

ตารางที่ 4.2 ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำแนกตามอายุ

อายุ	ในระบบ		นอกระบบ		ในและนอกระบบ		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
ไม่เกิน 30 ปี	35	31.8	37	35.6	12	14.0	84	28.0
31 – 40	41	37.3	35	33.7	41	47.7	117	39.0
41 – 50	23	20.9	21	20.2	27	31.4	71	23.7
51 ปีขึ้นไป	11	10.0	11	10.6	6	7.0	28	9.3
อายุเฉลี่ย(ปี)	37		36		39		37	

ที่มา: จากการศึกษา

4.1.3 สถานภาพการสมรส

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสจำนวน 193 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.3 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมาคือ สถานภาพโสดมีจำนวน 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.7 ของกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่สถานภาพหย่าร้างมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.0 ของกลุ่มตัวอย่าง และเมื่อพิจารณาสถานภาพของผู้บริโภคที่มีภาระหนี้มากที่สุดตามแหล่งเงินกู้เป็นดังนี้

จากผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างจำนวน 110 ราย ที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบ ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีจำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.2 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ รองลงมาคือ สถานภาพโสด มีจำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.8 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ และไม่พบผู้ที่มีสถานภาพหย่าร้าง

สำหรับผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างจำนวน 104 ราย ที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้นอกระบบส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีจำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.9 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ รองลงมาคือสถานภาพโสด มีจำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.2 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ

ระบบ และสถานภาพหย่าร้าง มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.3 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ

สำหรับผู้บริโภครวมตัวอย่างจำนวน 86 ราย ที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีจำนวน 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.3 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ รองลงมาคือสถานภาพโสดมีจำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.1 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ และน้อยที่สุดคือ สถานภาพหย่าร้าง มีจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.6 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ

จะเห็นได้ว่าผู้บริโภครวมตัวอย่างที่มีภาระหนี้สินทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่จะมีสถานภาพสมรสทั้งอาจเนื่องมาจากมีภาระที่ต้องดูแลครอบครัวด้านต่าง ๆ จึงทำให้มีรายจ่ายมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสดและหย่าร้าง

ตารางที่ 4.3 ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	ในระบบ		นอกระบบ		ในและนอกระบบ		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
โสด	35	31.8	47	45.2	19	22.1	101	33.7
สมรส	75	68.2	55	52.9	63	73.3	193	64.3
หย่าร้าง	0	0.0	2	1.9	4	4.6	6	2.0
รวม	110	100.0	104	100.0	86	100.0	300	100.0

ที่มา: จากการศึกษา

4.1.4 ระดับการศึกษา

จากตารางที่ 4.4 พบว่าจากผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่มีภาระหนี้สินทั้งหมดส่วนใหญ่ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 169 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.4 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมาคือระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 62 คิดเป็นร้อยละ 20.7 ของกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่ผู้ที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.3 ของกลุ่มตัวอย่าง และพบว่าผู้ที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบ นอกระบบ ทั้งในและนอกระบบมีระดับการศึกษา ดังนี้

ผู้ที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.1 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ รองลงมาคือ มีระดับการศึกษาสูงสุดอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.1 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ และน้อยที่สุดคือระดับการศึกษาสูงสุดมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ โดยไม่มีผู้ที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าทำการกู้เงินในระบบ

ผู้ที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้นอกระบบส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.2 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ รองลงมาคือ ระดับการศึกษาสูงสุดอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.2 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ ในขณะที่ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามีจำนวนน้อยที่สุดคือ 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.6 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ

ผู้ที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.7 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ รองลงมาคือ ระดับการศึกษาสูงสุดอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.4 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ ในขณะที่ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.3 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ

จะเห็นได้ว่าผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่มีภาระหนี้สิน ส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเมื่อมีการศึกษาสูงขึ้นจะทำให้เข้าถึงแหล่งเงินกู้และเข้าใจเงื่อนไขในการกู้มากขึ้น จึงมีโอกาที่จะทำการกู้ยืมเงินได้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า

ตารางที่ 4.4 ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาสูงสุด	ในระบบ		นอกระบบ		ในและนอกระบบ		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
ประถมศึกษา	11	10.0	15	14.4	8	9.3	34	11.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	2	1.8	12	11.6	2	2.3	16	5.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	0	0.0	11	10.6	8	9.3	19	6.3
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	21	19.1	20	19.2	21	24.4	62	20.7
ปริญญาตรีขึ้นไป	76	69.1	46	44.2	47	54.7	169	56.4
รวม	110	100.0	104	100.0	86	100.0	300	100.0

ที่มา: จากการศึกษา

4.1.5 อาชีพ

จากตารางที่ 4.5 พบว่าอาชีพที่ทำการกู้เงินมากที่สุดคืออาชีพข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 123 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.0 ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้อาจเนื่องจากเป็นอาชีพที่มีรายได้แน่นอนเป็นประจำทุกเดือนจึงมีความน่าเชื่อถือในความสามารถของการชำระหนี้ จึงทำให้มีโอกาสได้รับการอนุมัติสินเชื่อได้มากกว่าอาชีพอื่น ๆ รองลงมาคืออาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชน มีจำนวน 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.7 ของกลุ่มตัวอย่าง และอาชีพพ่อค้าแม่ค้า/เกษตรกรมีจำนวนผู้ที่ทำการกู้เงินใกล้เคียงกับอาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชน โดยมีจำนวน 88 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.3 ของกลุ่มตัวอย่าง และจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการกู้เงินในระบบ นอกระบบ ทั้งในระบบและนอกระบบ อาชีพของผู้ที่ทำการกู้เงินมีรายละเอียดดังนี้

ผู้ที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.6 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ รองลงมาคือ อาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชน มีจำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.9 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ และน้อยที่สุดคืออาชีพพ่อค้าแม่ค้า/เกษตรกร มีจำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.5 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ

ผู้ที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพ่อค้าแม่ค้า/เกษตรกร มีจำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.5 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ รองลงมาคือ อาชีพข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.6 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบทั้งหมด และจำนวนน้อยที่สุดคืออาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชน มีจำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.9 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ

ผู้ที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.4 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ รองลงมาคืออาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชน มีจำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.2 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ และอาชีพพ่อค้าแม่ค้า/เกษตรกรมีจำนวนใกล้เคียงกับอาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชน โดยมีจำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.4 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ

โดยรวมแล้วจะเห็นได้ว่าการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบ จากแหล่งเงินกู้ในระบบ และจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบ นั้น โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวมีรายได้ประจำจึงทำให้มีความน่าเชื่อถือในความสามารถการชำระหนี้จึงมีโอกาสูงที่จะได้รับการอนุมัติสินเชื่อ

ตารางที่ 4.5 ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	ในระบบ		นอกระบบ		ในและนอกระบบ		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
ข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	49	44.6	35	33.6	39	45.4	123	41.0
ลูกจ้างบริษัทเอกชน	34	30.9	29	27.9	26	30.2	89	29.7
ค้าขาย/เกษตรกร	27	24.5	40	38.5	21	24.4	88	29.3
รวม	110	100.0	104	100.0	86	100.0	300	100.0

ที่มา: จากการศึกษา

4.1.6 รายได้ต่อเดือน

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้ที่มีภาระจากแหล่งเงินกู้ในระบบส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท มีจำนวน 190 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.3 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมาคือมีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.7 ของกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่ผู้มีรายได้มากกว่า 15,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.7 ของกลุ่มตัวอย่าง และรายได้ของผู้ที่มีภาระหนี้สินพิจารณาแยกตามแหล่งเงินกู้มีรายละเอียดดังนี้ ผู้ที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบทั้งหมด 110 ราย โดยส่วนใหญ่มีรายได้ในช่วง 5,001-10,000 บาท มีจำนวน 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.6 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ รองลงมาคือมีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.3 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ และมีรายได้มากกว่า 15,000 บาทมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.6 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ

สำหรับผู้ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้นอกระบบทั้งหมด 104 ราย โดยส่วนใหญ่มีรายได้ในช่วง 5,001-10,000 บาท มีจำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.2 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ รองลงมาคือมีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.3 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ ส่วนผู้ที่มีรายได้มากกว่า 15,000 บาทมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.9 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ

สำหรับผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบจำนวน 86 ราย พบว่าส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท มีจำนวน 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.3 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ รองลงมาคือมีรายได้ในช่วง 10,001-15,000 บาท มีจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.8 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ และน้อยที่สุดคือมีรายได้มากกว่า 15,000 บาท มีจำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.3 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ

จะเห็นว่าผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่มีภาระหนี้สินทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่จะมีรายได้ในช่วง 5,001-10,000 บาท ซึ่งเป็นรายได้ค่อนข้างน้อยทำให้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายในการครองชีพที่สูงขึ้นในปัจจุบัน จึงต้องทำการกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 4.6 ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำแนกตามรายได้ของผู้บริโภค ต่อเดือน

รายได้	ในระบบ		นอกระบบ		ในและนอกระบบ		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000 บาท	19	17.3	18	17.3	10	11.6	47	15.7
5,001 – 10,000 บาท	60	54.5	73	70.2	57	66.3	190	63.3
10,001 – 15,000 บาท	16	14.5	10	9.6	11	12.8	37	12.3
มากกว่า 15,000 บาท	15	13.6	3	2.9	8	9.3	26	8.7
รวม	110	100.0	104	100.0	86	100.0	300	100.0

ที่มา: จากการศึกษา

4.1.7 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากตารางที่ 4.7 พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดโดยส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน ซึ่งมีจำนวน 168 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.0 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คนขึ้นไปจำนวน 109 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.3 ของกลุ่มตัวอย่าง และน้อยที่สุดคือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-2 คน จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.7 ของกลุ่มตัวอย่าง และหากพิจารณาถึงจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้มีหนี้สินที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้ง 3 กลุ่ม เป็นดังนี้ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบโดยส่วนใหญ่จะมีสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน มีจำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.3 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ รองลงมาคือมีสมาชิกในครัวเรือน 5 คนขึ้นไป มีจำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.82 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ และน้อยที่สุดคือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-2 คน มีจำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.9 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ

ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้นอกระบบโดยส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน มีจำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.4 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ รองลงมาคือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คนขึ้นไป มีจำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.9 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ และน้อยที่สุดคือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-2 คน มีจำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.7 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ

ผู้บริหารโกลด์กลุ่มตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบโดยส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนครัวเรือน 3-4 คน มีจำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.0 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ รองลงมาคือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คนขึ้นไป มีจำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.3 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ และน้อยที่สุดคือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-2 คน มีจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.7 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ

จะเห็นว่าผู้บริหารโกลด์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 คนขึ้นไป หากครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนจำนวนมาก จะทำให้มีค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ สำหรับสมาชิกในครัวเรือนเป็นจำนวนมากตามไปด้วย จึงก่อให้เกิดหนี้สินตามมา

ตารางที่ 4.7 ผู้บริหารโกลด์กลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	ในระบบ		นอกระบบ		ในและนอกระบบ		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
1-2 คน	12	10.9	7	6.7	4	4.7	23	7.7
3-4 คน	52	47.3	67	64.4	49	57.0	168	56.0
5 คนขึ้นไป	46	41.8	30	28.9	33	38.3	109	36.3
รวม	110	100.0	104	100.0	86	100.0	300	100.0

ที่มา: จากการศึกษา

4.1.8 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิง

ผู้ที่เป็นภาระพึ่งพิงในครัวเรือน ในที่นี้หมายถึงผู้ที่ไม่มีรายได้ ต้องเป็นภาระแก่ครอบครัวให้ความอุปการะเลี้ยงดู เช่น ผู้ที่มีร่างกายพิการทุพพลภาพ ผู้ที่อยู่ในวัยกำลังศึกษา เด็ก และผู้สูงอายุที่ไม่สามารถหารายได้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งผลการสำรวจจำนวนผู้ที่เป็นภาระพึ่งพิงในครัวเรือนของผู้มีภาระหนี้สินเป็นดังนี้

จากตารางที่ 4.8 พบว่าแต่ละครัวเรือนโดยส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิง 2 คน จำนวน 120 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.0 ของกลุ่มตัวอย่าง สำหรับครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิง 3 คนมีจำนวนรองลงมาคือ 68 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.7 ของกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่ครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิง 4 คนขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 14 ราย คิด

เป็นร้อยละ 4.6 ของกลุ่มตัวอย่าง และเมื่อพิจารณาจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิงของผู้มีภาระหนี้สินตามแหล่งเงินกู้ มีดังนี้

ผู้บริโภครวมตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบแต่ละครัวเรือนส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิง 2 คน มีจำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.8 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ รองลงมาคือมีสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิง 3 คน มีจำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.5 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ และน้อยที่สุดคือผู้ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิง 4 คนขึ้นไป มีจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินในระบบ

ผู้บริโภครวมตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้นอกระบบแต่ละครัวเรือนส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิง 2 คน มีจำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.7 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับผู้ที่ไม่มีความสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิงและผู้ที่มีความสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิง 1 คน พบว่ามีจำนวนเท่ากันคือ 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.1 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอก และในขณะที่ผู้ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิง 4 คนขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.8 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินนอกระบบ

ผู้บริโภครวมตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบแต่ละครัวเรือนส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิง 2 คน มีจำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.4 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบรองลงมาคือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิง 3 คน มีจำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.9 ของจำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ และน้อยที่สุดคือมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 คนขึ้นไป มีจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.8 จำนวนผู้ที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบ

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าผู้บริโภครวมตัวอย่างที่มีภาระหนี้สินแต่ละครัวเรือนจะมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป สำหรับครัวเรือนที่มีสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงต้องมีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสำหรับดูแลผู้ที่เป็นภาระนั้นมากขึ้น เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าการศึกษา ค่าเลี้ยงดู และอื่น ๆ จึงส่งผลให้ผู้ที่มีความสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิงมากมีโอกาที่จะก่อหนี้ได้มากกว่าผู้ที่ไม่มีความสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิง

ตารางที่ 4.8 ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิง

จำนวนสมาชิก ในครัวเรือนที่ เป็นภาระพึ่งพิง	ในระบบ		นอกระบบ		ในและนอกระบบ		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
ไม่มี	5	4.5	24	23.1	7	8.1	36	12.0
1 คน	27	24.6	24	23.1	11	12.8	62	20.7
2 คน	46	41.8	35	33.7	39	45.4	120	40.0
3 คน	28	25.5	16	15.3	24	27.9	68	22.7
4 คนขึ้นไป	4	3.6	5	4.8	5	5.8	14	4.6
รวม	110	100.0	104	100.0	86	100.0	300	100.0

ที่มา: จากการศึกษา

4.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้สินของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

ในหัวข้อนี้เป็นศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้ผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์เกิดหนี้ ซึ่งศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยปัจจัยทั้งหมดมี 8 ด้าน ได้แก่ 1) รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย 2) ธุรกิจประสบปัญหาการขาดทุน 3) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ 4) มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน 5) มีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงมาก 6) ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง 7) การมีพฤติกรรมเล่นหวย 8) การมีพฤติกรรมเล่นพนันชนิดอื่น ๆ เช่น การเล่นไพ่ การเล่นพนันบอล การเล่นเฮโล เป็นต้น ซึ่งในการศึกษารุ่นนี้ให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวข้างต้นมีผลทำให้เกิดหนี้สินมากน้อยเพียงใด โดยให้กลุ่มตัวอย่างเรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด โดยให้หมายเลข 1 เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้เกิดหนี้ ให้คะแนน 8 คะแนน และหมายเลข 8 เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญน้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งผลจากการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้สินของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่าง 300 ราย ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีดังนี้

ตารางที่ 4.9 ปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดหนี้สินของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

ปัจจัย	ในระบบ		นอกระบบ		ในและนอกระบบ		รวม	
	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
1. รายได้ไม่เพียงพอ กับรายจ่าย	7.03	1	7.44	1	7.50	1	7.31	1
2. ภาวะเศรษฐกิจของ ประเทศตกต่ำ	5.99	2	5.33	2	5.08	3	5.50	2
3. ผู้บริโภคมีค่าใช้จ่าย ฉุกเฉินในครัวเรือน	5.53	3	4.84	4	4.96	4	5.13	4
4. ธุรกิจประสบปัญหา การขาดทุน	4.84	5	4.60	5	4.45	5	4.64	5
5. ผู้บริโภคมีจำนวน สมาชิกที่เป็นภาระ พึ่งพิงมาก	5.08	4	5.13	3	5.62	2	5.25	3
6. ในครัวเรือนมีผู้ที่ ประสบปัญหา เจ็บป่วยเรื้อรัง	3.49	6	3.91	6	3.95	6	3.77	6
7. ผู้บริโภคมี พฤติกรรมการเล่น หวย	2.50	7	3.31	7	3.14	7	2.96	7
8. ผู้บริโภคมี พฤติกรรมการเล่น พนันชนิดอื่น ๆ	1.22	8	1.79	8	1.35	8	1.45	8

ที่มา: จากการศึกษา

จากตารางที่ 4.9 พบว่าจากปัจจัยทั้ง 8 ปัจจัยข้างต้น ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่เป็นสาเหตุให้ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดก่อหนี้โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่สำคัญมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- 1) รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีคะแนนเฉลี่ย 7.31 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริโภคมีรายได้โดยเฉลี่ยเพียง 9,230 บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นรายได้ที่ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับค่าครองชีพที่ค่อนข้างสูงในปัจจุบันนี้
- 2) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 5.50
- 3) ผู้บริโภคมีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงมาก มีคะแนนเฉลี่ย 5.25
- 4) ผู้บริโภคมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน
- 5) ธุรกิจประสบปัญหาการขาดทุน
- 6) ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง
- 7) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นหวย

8) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นพนันชนิดอื่น ๆ เช่น เล่นไพ่ เล่นพนันบอล เล่นเฮโล เป็นต้น ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ก่อหนี้ของกลุ่มตัวอย่างตามแหล่งเงินกู้ในระบบ นอก ระบบ ทั้งในและนอกระบบเป็นดังนี้ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบ ปัจจัยที่สำคัญ 3 อันดับแรก ที่ก่อให้เกิดหนี้เรียงตามลำดับความสำคัญเป็นดังนี้ 1) รายได้ไม่เพียงพอ กับรายจ่าย มีคะแนนเฉลี่ย 7.03 เนื่องจากผู้บริโภคส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท โดยมีรายได้เฉลี่ยเพียง 9,461 บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นรายได้ที่ค่อนข้างน้อยจึงทำให้ไม่เพียงพอกับ รายจ่าย ทำให้ผู้บริโภคต้องกู้ยืมเงินเพื่อนำมาจับจ่ายใช้สอย 2) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ มี คะแนนเฉลี่ย 5.99 ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มผู้กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบร้อยละ 55.4 ของจำนวนผู้กู้ใน ระบบ ประกอบอาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชนและพ่อค้าแม่ค้า/เกษตรกร ซึ่งในช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ นั้นผู้บริโภคมีอำนาจในการซื้อสินค้าต่ำ ทำให้ราคาสินค้าต่างๆตกต่ำ ส่งผลให้ผู้ประกอบอาชีพ ดังกล่าวมีรายได้ลดลง รายได้จึงไม่เพียงพอกับรายจ่าย จำเป็นต้องทำการกู้ยืมเงินมาใช้จ่ายในการ ประกอบอาชีพหรือมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน 3) มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ย 5.53 ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาลหรือการเกิดอุบัติเหตุ จากที่กล่าวข้างต้นรายได้ของผู้บริโภคที่ทำการกู้ เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบมีค่อนข้างน้อย เมื่อมีสมาชิกในครัวเรือนเกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย จึง ทำให้มีเงินไม่เพียงพอที่จะนำไปใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจึงจำเป็นต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้ รักษาพยาบาล นอกจากนี้พบว่ายังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลทำให้ผู้บริโภคก่อหนี้ เช่น ผู้บริโภคมีจำนวน สมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิง มีคะแนนเฉลี่ย 5.08 ธุรกิจประสบปัญหาการขาดทุน มีคะแนนเฉลี่ย 4.84 ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ย 3.49 ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่น หวย มีคะแนนเฉลี่ย 2.50 ผู้บริโภค มีพฤติกรรมการเล่นพนันชนิดอื่น ๆ มีคะแนนเฉลี่ย 1.22

ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบ มีลำดับความสำคัญของ ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ดังนี้ 1) รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีคะแนนเฉลี่ย 7.44 จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท เป็นรายได้ที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับค่า ครองชีพที่สูงขึ้นในปัจจุบันส่งผลให้รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย 2) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ตกต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 5.33 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพ่อค้าแม่ค้าและเกษตรกร ซึ่งมี รายได้ที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจ หากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ จะทำให้ราคาสินค้า/ผลผลิต ทางการเกษตรตกต่ำเนื่องจากผู้บริโภคมีอำนาจในการซื้อลดลงทำให้กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีรายได้ที่ ลดลงและขาดสภาพคล่องทางการเงิน จึงต้องทำการกู้ยืมเงินมาใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพของ ตนเอง 3) มีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงมาก มีค่าเฉลี่ย 5.13 จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมี สมาชิกในครัวเรือนที่เป็นภาระพึ่งพิง 2 คนขึ้นไป เช่น มีเด็กและผู้สูงอายุที่ต้องเลี้ยงดู เป็นต้น จะ

ส่งผลให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายในการอุปโภคบริโภค เป็นสาเหตุหนึ่งที่ต้องทำการกู้ยืมเงิน เพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงิน 4) มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ย 4.84 จากการที่กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ค่อนข้างต่ำ เมื่อมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน เช่น สมาชิกในครัวเรือนเกิดการเจ็บป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุ จึงจำเป็นต้องหาเงินมาใช้ในการรักษาพยาบาล โดยการกู้เงินจากแหล่งต่างๆ เช่น ญาติพี่น้อง บริษัทเงินกู้หรือนายทุนนอกระบบ เพื่อน เป็นต้น 5) ธุรกิจประสบปัญหาการขาดทุน มีคะแนนเฉลี่ย 4.60 6) ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ย 3.91 7) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นหวย มีคะแนนเฉลี่ย 3.31 8) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นพนันชนิดอื่น ๆ มีคะแนนเฉลี่ย 1.79

ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบมีลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ดังนี้ 1) รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีคะแนนเฉลี่ย 7.50 พบว่าผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบร้อยละ 66.3 มีรายได้ 5,001-10,000 บาท ซึ่งเป็นรายได้ที่ค่อนข้างต่ำจึงไม่เพียงพอกับการใช้จ่าย 2) ผู้บริโภคมีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิง มีคะแนนเฉลี่ย 5.62 พบว่าร้อยละ 79.1 ของผู้กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบมีภาระพึ่งพิง 2 คนขึ้นไป จึงทำให้นำรายได้ส่วนหนึ่งใช้จ่ายสำหรับเลี้ยงดูผู้เป็นภาระดังกล่าว เมื่อผู้บริโภคมีรายได้น้อยกว่ารายจ่ายจึงต้องกู้ยืมเงินมาใช้จ่ายในครัวเรือน 3) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 5.08 4) ผู้บริโภคมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ย 4.96 5) ธุรกิจประสบปัญหาการขาดทุน มีคะแนนเฉลี่ย 4.45 6) ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ย 3.95 7) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นหวย มีคะแนนเฉลี่ย 3.14 8) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นพนันชนิดอื่น ๆ มีคะแนนเฉลี่ย 1.35

โดยรวมจะเห็นว่าผู้ที่กู้เงินจากทั้ง 3 กลุ่มมีปัจจัยหลักที่มีผลทำให้ก่อหนี้สินคือรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการบริโภคหรือความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายเงินในด้านต่าง ๆ ของผู้บริโภค

4.2.1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้สินของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามอาชีพ

จากตารางที่ 4.10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้กู้เงินในระบบ กลุ่มผู้กู้เงินนอกระบบ กลุ่มผู้กู้เงินทั้งในและนอกระบบ ในแต่ละอาชีพของทั้ง 3 กลุ่มมีปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ก่อหนี้แตกต่างกันไปดังนี้

1) กลุ่มผู้กู้เงินในระบบแต่ละอาชีพมีลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ทำให้ก่อหนี้ดังนี้

1.1) อาชีพข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดตามลำดับคือ 1) รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีคะแนนเฉลี่ย 7.10 2) ผู้บริโภคมีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงมาก มีคะแนนเฉลี่ย 5.65 3) ผู้บริโภคมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ย 5.61 4) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 5.06 5) ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ย 4.18 6) ประสบปัญหาการขาดทุน มีคะแนนเฉลี่ย 4.06 7) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นหวยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 2.86 8) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นพนันชนิดอื่นๆ มีคะแนนเฉลี่ย 1.47

1.2) อาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชนปัจจัยที่สำคัญที่สุดตามลำดับคือ 1) รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีคะแนนเฉลี่ย 6.97 2) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 6.85 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำต่อบริษัทที่ผู้บริโภคได้ทำงานอยู่ ส่งผลถึงรายได้ของผู้บริโภคได้ลดลงตามผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจ เช่น บริษัทอาจเกิดภาวะขาดทุนหรือผลกำไรน้อยลง เป็นต้น 3) ผู้บริโภคมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ย 6.00 4) ประสบปัญหาการขาดทุน มีคะแนนเฉลี่ย 5.18 5) ผู้บริโภคมีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.82 6) ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ย 2.82 7) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นหวยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 2.32 8) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นพนันชนิดอื่น ๆ มีคะแนนเฉลี่ย 1.03

1.3) อาชีพพ่อค้าแม่ค้า/เกษตรกรปัจจัยที่สำคัญที่สุดตามลำดับคือ รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีคะแนนเฉลี่ย 7.23 2) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 6.84 ทั้งนี้เนื่องจากผลจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอาจทำให้ผู้ประกอบการพ่อค้าแม่ค้าขายสินค้าได้น้อยลงเนื่องจากอำนาจการซื้อของผู้บริโภคลดลง จึงทำให้ขาดทุนหรือขาดสภาพคล่องทางการเงิน และด้านเกษตรกรภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอาจส่งผลกระทบต่อราคาผลผลิตทางการเกษตรลดลงทำให้เกษตรกรเกิดการขาดทุน ดังนั้นจึงต้องกู้ยืมเงินมาใช้ในการลงทุนในอาชีพของตนเอง 3) ประสบปัญหาการขาดทุน มีคะแนนเฉลี่ย 6.04 4) ผู้บริโภคมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ย 4.96 5) ผู้บริโภคมีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.54 6) ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ย 3.19 7) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นหวยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 2.15 8) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นพนันชนิดอื่น ๆ มีคะแนนเฉลี่ย 1.04

2) กลุ่มผู้กู้เงินนอกระบบแต่ละอาชีพมีลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ทำให้ก่อหนี้ดังนี้

2.1) อาชีพข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดตามลำดับคือ 1) รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีคะแนนเฉลี่ย 7.54 2) ผู้บริโภคมีจำนวน

สมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงมาก มีคะแนนเฉลี่ย 5.29 3) ผู้บริโภคมักใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ย 5.17 4) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 4.29 5) ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ย 4.20 6) ประสบปัญหาการขาดทุน มีคะแนนเฉลี่ย 3.83 7) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นหวยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.49 8) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นพนันชนิดอื่น ๆ มีคะแนนเฉลี่ย 2.20

2.2) อาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชน ปัจจัยที่สำคัญที่สุดตามลำดับคือ 1) รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีคะแนนเฉลี่ย 7.66 2) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 5.45 3) ผู้บริโภคมียานวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงมาก มีคะแนนเฉลี่ย 5.21 4) ผู้บริโภคมักใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ย 5.14 5) ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ย 4.10 6) ประสบปัญหาการขาดทุน มีคะแนนเฉลี่ย 3.69 7) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นหวยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.31 8) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นพนันชนิดอื่น ๆ มีคะแนนเฉลี่ย 1.45

2.3) อาชีพพ่อค้าแม่ค้า/เกษตรกร ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ก่อกวนนี้ เรียงลำดับตามความสำคัญเป็นดังนี้ 1) รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีคะแนนเฉลี่ย 7.02 2) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 6.00 3) ประสบปัญหาการขาดทุน มีคะแนนเฉลี่ย 5.78 4) ผู้บริโภคมีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิง มีคะแนนเฉลี่ย 4.83 5) ผู้บริโภคมักใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ย 4.22 6) ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง มีค่าเฉลี่ย 3.44 7) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นหวย มีคะแนนเฉลี่ย 3.07 8) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นพนันชนิดอื่น ๆ มีคะแนนเฉลี่ย 1.63

3) กลุ่มผู้กู้เงินทั้งในและนอกระบบแต่ละอาชีพมีลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ทำให้ก่อกวนดังนี้

3.1) อาชีพข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดตามลำดับคือ 1) รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีคะแนนเฉลี่ย 7.54 2) ผู้บริโภคมียานวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิง มีคะแนนเฉลี่ย 6.05 3) ผู้บริโภคมักใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ย 4.92 4) ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ย 4.79 5) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 3.92 6) ประสบปัญหาการขาดทุน มีคะแนนเฉลี่ย 3.64 7) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นหวยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.59 8) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นพนันชนิดอื่น ๆ มีคะแนนเฉลี่ย 1.67

3.2) อาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชน ปัจจัยที่สำคัญที่สุดตามลำดับคือ 1) รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีคะแนนเฉลี่ย 7.73 2) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 5.92 3) ผู้บริโภคมียานวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงมาก มีคะแนนเฉลี่ย 5.31 4) ผู้บริโภคมักใช้จ่าย

ฉุกเฉินในครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ย 5.00 5) ประสบปัญหาการขาดทุน มีคะแนนเฉลี่ย 4.50 6) ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ย 3.42 7) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นหวยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.12 8) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นพนันมาก มีคะแนนเฉลี่ย 1.00

3.3) อาชีพพ่อค้าแม่ค้า/เกษตรกร ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ก่อกวนนี้ เรียงลำดับตามความสำคัญเป็นดังนี้ 1) รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีคะแนนเฉลี่ย 7.14 2) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 6.19 3) ประสบปัญหาการขาดทุน มีคะแนนเฉลี่ย 5.90 4) ผู้บริโภคมีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงมาก มีคะแนนเฉลี่ย 5.19 5) ผู้บริโภคมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ย 5.00 6) ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ย 3.05 7) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นหวยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 2.33 8) ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นพนันชนิดอื่น ๆ มีคะแนนเฉลี่ย 1.19

จะเห็นว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลทำให้ผู้กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้ง 3 กลุ่ม ในทุกอาชีพ คือ รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ส่วนปัจจัยที่สำคัญอันดับที่ 2 นั้นอาชีพข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีปัจจัยคือ ในครัวเรือนมีจำนวนสมาชิกที่มีภาระพึ่งพิง ส่วนอาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชนและอาชีพพ่อค้าแม่ค้า/เกษตรกร มีปัจจัยคือภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ และปัจจัยที่สำคัญอันดับที่ 3 นั้นอาชีพข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีปัจจัยคือ มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน และอาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชนนั้นส่วนใหญ่มีปัจจัยคือ มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน สำหรับอาชีพพ่อค้าแม่ค้า/เกษตรกร มีปัจจัยคือ ธุรกิจประสบปัญหาขาดทุน

ตารางที่ 4.10 ปัจจัยที่มีผลทำให้ก่อกำเนิดหนี้สินของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างที่ทำการกู้เงินในระบบในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำแนกตามอาชีพ

ปัจจัย	ในระบบ			นอกระบบ			ในและนอกระบบ		
	ข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้างบริษัทเอกชน	ค้าขาย/เกษตรกร	ข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้างบริษัทเอกชน	ค้าขาย/เกษตรกร	ข้าราชการ/ลูกจ้างหน่วยงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้างบริษัทเอกชน	ค้าขาย/เกษตรกร
1. รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย	7.10 (1)	6.97 (1)	7.23 (1)	7.54 (1)	7.66 (1)	7.02 (1)	7.54 (1)	7.73 (1)	7.14 (1)
2. ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ	5.06 (4)	6.85 (2)	6.84 (2)	4.29 (4)	5.45 (2)	6.00 (2)	3.92 (5)	5.92 (2)	6.19 (2)
3. ผู้บริโภคมีค่าใช้จ่ายลูกเงินในครัวเรือน	5.61 (3)	6.00 (3)	4.96 (4)	5.17 (3)	5.14 (4)	4.22 (5)	4.92 (3)	5.00 (4)	5.00 (5)
4. ธุรกิจประสบปัญหาการขาดทุน	4.06 (6)	5.18 (4)	6.04 (3)	3.83 (6)	3.69 (6)	5.78 (3)	3.64 (6)	4.50 (5)	5.90 (3)
5. ผู้บริโภคมีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงมาก	5.65 (2)	4.82 (5)	4.54 (5)	5.29 (2)	5.21 (3)	4.83 (4)	6.05 (2)	5.31 (3)	5.19 (4)
6. ในครัวเรือนมีผู้ที่ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง	4.18 (5)	2.82 (6)	3.19 (6)	4.20 (5)	4.10 (5)	3.44 (6)	4.79 (4)	3.42 (6)	3.05 (6)
7. ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นหวยมาก	2.86 (7)	2.32 (7)	2.15 (7)	3.49 (7)	3.31 (7)	3.07 (7)	3.59 (7)	3.12 (7)	2.33 (7)
8. ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการเล่นพนันชนิดอื่น ๆ	1.47 (8)	1.03 (8)	1.04 (8)	2.20 (8)	1.45 (8)	1.63 (8)	1.67 (8)	1.00 (8)	1.19 (8)

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บเป็นลำดับความสำคัญของปัจจัย

4.3 ลักษณะการก่อหนี้ของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

การศึกษาถึงลักษณะการก่อหนี้ของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จะศึกษาถึงวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม แหล่งเงินกู้ วงเงินกู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาในการกู้ยืม จำนวนเงินที่ชำระคืนต่องวด หลักทรัพย์ค้ำประกัน และการผิदनัดชำระหนี้ จากผู้ที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบ นอกกระบบ ทั้งในระบบและนอกกระบบ มีรายละเอียดเป็นดังนี้

4.3.1 วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม

จากตารางที่ 4.11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดส่วนใหญ่ทำการกู้เงินโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการอุปโภคบริโภค มีจำนวน 253 ราย คิดเป็นร้อยละ 84.3 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันราคาสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคมีราคาสูงขึ้น ทำให้ผู้บริโภคต้องรับภาระหนักขึ้นในการใช้จ่ายในครัวเรือน ซึ่งผู้บริโภคส่วนใหญ่มีรายได้ค่อนข้างน้อยอยู่แล้วดังนั้นจึงต้องทำการกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค รองลงมา คือ นำไปชำระหนี้ มีจำนวน 175 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.3 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เนื่องจากโดยส่วนใหญ่ผู้บริโภคจะมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย (ตารางที่ 4.10) แต่ในขณะที่เดียวกันก็จำเป็นต้องชำระหนี้ที่ตนเองได้กู้ยืมมา ดังนั้นจึงต้องทำการกู้ยืมเงินเพิ่มขึ้นจากเดิมเพื่อนำไปชำระหนี้ที่กู้มา อันดับสามคือ ใช้ในการศึกษาของบุตร จากการศึกษาพบว่าแต่ละครัวเรือนมีจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงเฉลี่ย 2 คน ซึ่งอาจเป็นผู้ที่อยู่ในวัยกำลังศึกษา ดังนั้นจึงต้องเป็นภาระของผู้เป็นบิดาและมารดาที่จะต้องหาเงินมาเพื่อใช้จ่ายในการศึกษาของบุตร ซึ่งอาจด้วยวิธีการกู้ยืมเงินจากสถาบันต่าง ๆ ในระบบหรือนอกกระบบ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริโภคทำการกู้ยืมเงินโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ ซื่อยานพาหนะ ซื่อที่อยู่อาศัย นำไปใช้ในการรักษาพยาบาลหรือเกิดอุบัติเหตุ และใช้ในการศึกษาของตนเองตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของผู้ที่ทำการกู้เงินในระบบ นอกกระบบ และทั้งในและนอกกระบบเป็นดังนี้ ผู้บริโภคที่กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเพื่อนำไปใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน มีจำนวน 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.0 ของจำนวนผู้กู้เงินในระบบ อันดับสอง คือ นำไปชำระหนี้ มีจำนวน 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.5 ของจำนวนผู้กู้เงินในระบบ อันดับที่สาม คือ นำไปใช้ในการศึกษาของบุตร มีจำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.5 ของจำนวนผู้กู้เงินในระบบ ในขณะที่วัตถุประสงค์ของการกู้เงินเพื่อนำไปใช้ในการรักษาพยาบาลหรือเกิดอุบัติเหตุมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของจำนวนผู้กู้เงินในระบบ

สำหรับผู้ที่ทำกรู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้นอกระบบส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการอุปโภคบริโภคประจำวัน มีจำนวน 100 ราย คิดเป็นร้อยละ 96.2 ของจำนวนผู้กู้นอกระบบ รองลงมาคือ นำไปชำระหนี้ มีจำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.7 ของจำนวนผู้กู้นอกระบบ อันดับสามคือ นำไปซื้อยานพาหนะ มีจำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.0 ของจำนวนผู้กู้นอกระบบ และน้อยที่สุดคือนำไปใช้ในการศึกษาของตนเอง มีจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.8 ของจำนวนผู้กู้เงินนอกระบบ และวัตถุประสงค์ของผู้กู้แต่ละอาชีพที่ทำกรู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ นอกระบบ

ส่วนผู้ที่ทำกรู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการอุปโภคบริโภคประจำวัน มีจำนวน 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.4 ของจำนวนผู้กู้ทั้งในและนอกระบบ รองลงมาคือ นำไปชำระหนี้ มีจำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.5 ของจำนวนผู้กู้ทั้งในและนอก อันดับสามคือนำไปใช้ในการศึกษาของบุตร มีจำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.3 ของจำนวนผู้กู้ทั้งในและนอกระบบ และน้อยที่สุดคือนำไปใช้ในการศึกษาของตนเอง มีจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.7 ของจำนวนผู้กู้เงินทั้งในและนอกระบบ

ตารางที่ 4.11 วัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

วัตถุประสงค์	ในระบบ (ราย)	นอกระบบ (ราย)	ในและนอก ระบบ(ราย)	รวม	ร้อยละของกลุ่ม ตัวอย่าง
1. ใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน	77 (70.0)	100 (96.2)	76 (88.4)	253	84.3
2. นำไปชำระหนี้	61 (55.5)	62 (58.7)	52 (60.5)	175	58.3
3. ใช้ในการศึกษาของบุตร	50 (45.5)	38 (36.5)	45 (52.3)	133	44.3
4. ใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ	35 (31.8)	41 (39.4)	38 (44.2)	114	38.0
5. ซ่อมยานพาหนะ	17 (15.5)	53 (51.0)	37 (43.0)	107	35.7
6. ซ่อมที่อยู่อาศัย	20 (18.2)	11 (10.6)	22 (25.6)	53	17.7
7. ใช้ในการรักษาพยาบาล/ อุบัติเหตุ	4 (3.6)	22 (21.2)	11 (12.8)	37	12.3
8. ใช้ในการศึกษาของตนเอง	12 (10.9)	6 (5.8)	4 (4.7)	22	7.3

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ: - ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

- ตัวเลขในวงเล็บคืออัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้กู้ในแต่ละแหล่งเงินกู้

4.3.2 แหล่งเงินกู้

จากการศึกษาพบว่าผู้บริโภคทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ ในระบบ คือ กองทุนหมู่บ้าน สหกรณ์ออมทรัพย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์(ธ.ก.ส.) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/กลุ่มสัจจะ/เครดิตชุมชน ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร เช่น เฟิร์สซ้อย อีออน อีซี่บาย เป็นต้น กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และแหล่งเงินกู้นอกระบบคือ พ่อค้าแม่ค้า ข้าราชการครู ญาติพี่น้อง เพื่อน บริษัทเงินกู้/นายทุนนอกระบบ และกองทุนสวัสดิการภายในองค์กร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผู้บริโภครู้จักการทำกู้อินจากแหล่งเงินกู้อื่นต่าง ๆ ในระบบบาง รายทำการกู้อินจากแหล่งเงินกู้มากกว่า 1 แหล่ง และจากแหล่งเงินกู้อื่นทั้ง 9 แหล่งที่ทำการสำรวจ พบว่าส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างทำการกู้อินเงินจากสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารที่ปรากฏในจังหวัด เพชรบูรณ์ ได้แก่ เฟิร์สซ้อย อีออน อีซีบาย มีจำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.0 ของจำนวนผู้กู้อิน จากแหล่งเงินกู้อื่นในระบบ รองลงมาได้แก่ กู้อินจากกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.3 ของจำนวนผู้กู้อินจากแหล่งเงินกู้อื่นในระบบ และแหล่งเงินกู้อื่นที่ผู้บริโภครู้จักทำกู้อินน้อยที่สุดคือ กองทุนกู้อินเพื่อการศึกษา(ก.ย.ศ.) มีจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของจำนวนผู้กู้อินจากแหล่ง เงินกู้อื่นในระบบ ทั้งนี้เป็นการกู้อินของบุคคลที่ทำงานแล้ว โดยมีระดับการศึกษานุปริญญาและกำลัง ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี

จากตารางที่ 4.13 พบว่าผู้บริโภครู้จักการทำกู้อินจากแหล่งเงินกู้อื่นต่าง ๆ นอกกระบบบาง รายมีการกู้อินจากแหล่งเงินกู้อมากกว่า 1 แหล่ง จากแหล่งเงินกู้อื่นนอกกระบบทั้งหมด 6 แหล่ง พบว่า ส่วนใหญ่ทำการกู้อินจากบริษัทเงินกู้อื่น/นายทุนนอกกระบบ จำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.1 ของ จำนวนผู้กู้อินจากแหล่งเงินกู้อื่นนอกกระบบ เนื่องจากมีความสะดวกและรวดเร็วในการกู้อินโดยไม่ต้อง มีการเอกสารประกอบการกู้อินที่ยุ่งยาก รองลงมาคือกู้อินจากกองทุนสวัสดิการภายในองค์กร มี จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.7 ของจำนวนผู้กู้อินจากแหล่งเงินกู้อื่นนอกกระบบ เนื่องจากเป็นแหล่ง เงินกู้อื่นที่สะดวกทั้งการกู้อินและการชำระหนี้ซึ่งมีการชำระหนี้โดยการหักเงินจากบัญชีเงินเดือน และ น้อยที่สุดคือ กู้อินจากข้าราชการครู มีจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.8 ของจำนวนผู้กู้อินจากแหล่งเงินกู้อื่น นอกกระบบ

จากตารางที่ 4.14 พบผู้ที่ทำกู้อินจากแหล่งเงินกู้อื่นทั้งในระบบและนอกกระบบบาง รายทำการกู้อินจากแหล่งเงินกู้อมากกว่า 1 แหล่ง จากการสำรวจการกู้อินจากแหล่งเงินกู้อื่นในระบบ และนอกกระบบ เป็นดังนี้

1) แหล่งเงินกู้อื่นในระบบ พบว่าผู้กู้อินทำกู้อินจากสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารมากที่สุดจำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.5 ของจำนวนผู้กู้อินจากแหล่งเงินกู้อื่นทั้งในและนอกกระบบ รองลงมาคือ กู้อินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.4 ของจำนวนผู้กู้อินจากแหล่งเงินกู้อื่นทั้งในและนอกกระบบ และน้อยที่สุดคือ กู้อินจากกองทุนกู้อินเพื่อ การศึกษา(ก.ย.ศ.) จำนวน 1 รายคิดเป็นร้อยละ 1.2 ของจำนวนผู้กู้อินจากแหล่งเงินกู้อื่นทั้งในและนอก ระบบ ซึ่งเป็นกู้อินของผู้ที่ทำงานแล้วแต่กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีดังที่กล่าวข้างต้น

2) แหล่งเงินกู้อื่นนอกกระบบ พบว่าผู้กู้อินโดยส่วนใหญ่ทำการกู้อินจาก ญาติพี่น้องจำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.9 ของจำนวนผู้กู้อินจากแหล่งเงินกู้อื่นทั้งในและนอกกระบบ รองลงมาคือ กู้อินเงินจากบริษัทเงินทุน/นายทุนนอกกระบบ จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.7 ของจำนวนผู้กู้อิน

จากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบ และน้อยที่สุดคือ การกู้ยืมเงินจากข้าราชการครู มีจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0 ของจำนวนผู้กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบ

4.3.3 วงเงินกู้

จากตารางที่ 4.12-4.14 พบว่าภาระหนี้ของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 300 ราย มีจำนวนหนี้มากถึง 19,127,100 บาท มีหนี้สินเฉลี่ยต่อหัว 63,757 บาท เมื่อพิจารณาถึงวงเงินที่ผู้กู้ทำการกู้จากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ ในระบบ จากตารางที่ 4.12 พบว่า มีมูลค่าหนี้ถึง 8,572,900 บาท และมีภาระหนี้สินเฉลี่ย/หัว 77,935 บาท โดยวงเงินกู้ที่ทำการกู้สูงสุดเป็นจำนวน 2,160,000 บาท ซึ่งทำการกู้จากธนาคารออมสิน รองลงมาเป็นวงเงินจำนวน 1,812,000 บาท ซึ่งกู้จากธนาคารอาคารสงเคราะห์ และวงเงินน้อยที่สุดจำนวน 83,000 บาท ทำการกู้จากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/กลุ่มสัจจะ/เครดิตยูเนียน

สำหรับภาระหนี้ของผู้ที่ทำการกู้เงินนอกระบบมีวงเงินทั้งหมด 2,678,800 บาท มีภาระหนี้เฉลี่ย/หัว 25,758 บาท จากตารางที่ 4.13 พบว่าวงเงินที่ทำการกู้มากที่สุดคือ 1,412,500 บาท ซึ่งกู้จากบริษัทเงินทุน/นายทุนนอกระบบ รองลงมาคือ กู้จากกองทุนสวัสดิการภายในองค์กรมีมูลค่าหนี้ 860,000 บาท และน้อยที่สุดคือการกู้จากข้าราชการครูจำนวน 88,000 บาท

ส่วนภาระหนี้สินของผู้ที่ทำการกู้เงินทั้งในและนอกระบบมีจำนวน 7,875,400 บาท มีภาระหนี้เฉลี่ย/หัว 91,574 บาท จากตารางที่ 4.14 พบว่าผู้ที่ทำการกู้เงินจากในระบบมีวงเงินสูงสุดจำนวน 2,464,400 บาท โดยทำการกู้ยืมจากธนาคารออมสิน สำหรับนอกระบบมีวงเงินกู้สูงสุดถึง 532,000 บาท ซึ่งทำการกู้เงินจากบริษัทเงินทุน/นายทุนนอกระบบ

4.3.4 อัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในแต่ละแหล่งคิดอัตราแตกต่างกัน ดังนี้

จากตารางที่ 4.12 แหล่งเงินกู้ในระบบโดยรวมคิดอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 6.9 ต่อปี ซึ่งอัตราดอกเบี้ยต่ำสุดร้อยละ 2 ต่อเดือน สูงสุดร้อยละ 7.6 ต่อปี โดยธนาคารออมสินคิดอัตราดอกเบี้ยสูงสุด ร้อยละ 7.6 ต่อปี รองลงมาคือ กองทุนหมู่บ้านและกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/กลุ่มสัจจะ/เครดิตยูเนียน โดยคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ในขณะที่กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (ก.ย.ศ.) คิดอัตราดอกเบี้ยต่ำสุดร้อยละ 1 ต่อปี ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา

จากตารางที่ 4.13 แหล่งเงินกู้นอกระบบโดยรวมคิดอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 69.0 ต่อปี ซึ่งอัตราดอกเบี้ยต่ำสุดร้อยละ 19.2 ต่อปี หรือร้อยละ 1.6 ต่อเดือน สูงสุดถึงร้อยละ 111.6 ต่อปี หรือร้อยละ 9.3 ต่อเดือน โดยบริษัทเงินทุน/นายทุนนอกระบบคิดอัตราดอกเบี้ยสูงที่สุดร้อยละ 111.6

ต่อปี รองลงมา คือ ข้าราชการครู คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 102.0 ต่อปี และน้อยที่สุดคือกองทุนสวัสดิการภายในองค์กรคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 19.2 ต่อปี ทั้งนี้เพื่อช่วยเหลือปัญหาทางการเงินของบุคคลภายในองค์กร

จากตารางที่ 4.14 สำหรับผู้ที่กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในระบบและนอกระบบ โดยรวมคิดอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย 36.7 ต่อปี พบว่าแหล่งเงินกู้ในระบบธนาคารออมคิดอัตราดอกเบี้ยสูงที่สุดในอัตราร้อยละ 7.8 ต่อปี รองลงมาคือ กองทุนหมู่บ้านคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.0 ต่อปี และน้อยที่สุดคือ กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา(ก.ย.ศ.) คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1 ต่อปี ส่วนแหล่งเงินกู้นอกระบบพบว่า พ่อค้าแม่ค้าเป็นแหล่งเงินกู้ที่คิดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดถึงร้อยละ 138 ต่อปีหรือร้อยละ 11.5 ต่อเดือน รองลงมาคือ บริษัทเงินทุน/นายทุนนอกระบบ คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 108 ต่อปีหรือร้อยละ 9.0 ต่อเดือน และน้อยที่สุดคือ กองทุนสวัสดิการภายในองค์กร คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 16.8 ต่อปีหรือร้อยละ 1.4 ต่อเดือน

4.3.5 ระยะเวลาในการกู้ยืม

ระยะเวลาในการกู้ยืมเงินของผู้บริโภคในแต่ละระบบเป็นดังนี้

จากตารางที่ 4.12 การกู้ยืมเงินในระบบโดยเฉลี่ยมีระยะเวลาในการกู้ยืม 7 ปี พบว่ามีระยะเวลาในการกู้ยืมสูงสุด 15 ปี โดยกู้ยืมเงินจากธนาคารอาคารสงเคราะห์และกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (ก.ย.ศ.) รองลงมาคือ 10 ปี กู้จากธนาคารออมสิน และระยะเวลาในการกู้ยืมน้อยที่สุดคือ 1 ปี โดยกู้จากกองทุนหมู่บ้านและสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร เนื่องจากการกู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านจะมีการชำระคืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยเมื่อครบกำหนด 1 ปี แล้วทำการกู้ยืมใหม่ ซึ่งโดยเฉลี่ยระยะเวลาในการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบทั้งหมด 7 ปี

จากตารางที่ 4.14 การกู้ยืมเงินนอกระบบพบว่าโดยเฉลี่ยมีระยะเวลาในการกู้ยืมเงิน 2 ปี ซึ่งการกู้ยืมเงินจากเพื่อนและบริษัทเงินกู้/นายทุนนอกระบบมีระยะเวลาการกู้ยืมสูงสุด 4 ปี รองลงมาคือ การกู้ยืมจากข้าราชการครูมีระยะเวลาในการกู้ยืม 2 ปี ในขณะที่การกู้ยืมจากพ่อค้าแม่ค้า ญาติพี่น้อง และกองทุนสวัสดิการภายในองค์กรมีระยะเวลาในการกู้ยืมที่น้อยที่สุดคือ 1 ปี

จากตารางที่ 4.14 การกู้ยืมเงินของผู้บริโภคกลุ่มที่ทำการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ทั้งในระบบและนอกระบบโดยเฉลี่ยมีระยะเวลาในการกู้ยืม 4 ปี โดยผู้ที่ทำการกู้เงินในระบบมีระยะเวลาในการกู้ยืมสูงสุด 18 ปี โดยกู้ยืมจากธนาคารอาคารสงเคราะห์ เนื่องจากการกู้ยืมเงินจากธนาคารอาคารสงเคราะห์มีวงเงินสูงถึง 1,440,000 บาท ดังนั้นจึงผ่อนชำระหนี้เป็นระยะเวลาค่อนข้างนาน รองลงมาคือระยะเวลา 10 ปี โดยทำการกู้เงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ และกู้ยืมเงินเป็นระยะเวลาน้อยสุดคือ 1 จากกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/กลุ่มสัจจะ/เครดิตชุมชน สำหรับ

ระยะเวลาการกู้ยืมเงินนอกระบบสูงสุด 3 ปี โดยกู้จากบริษัทเงินทุน/นายทุนนอกระบบ นอกจากนั้น
ทำการกู้ในระยะเวลา 1 ปี จากพ่อค้าแม่ค้า ข้าราชการครู ญาติพี่น้อง กองทุนสวัสดิการภายใน
องค์กร ในขณะที่การกู้ยืมจากเพื่อนมีระยะเวลาการกู้ยืมน้อยที่สุดคือ $\frac{1}{2}$ ปี หรือ 6 เดือน

4.3.6 จำนวนเงินที่ชำระคืนต่องวด

จากตารางที่ 4.12 พบว่าจำนวนเงินที่ชำระคืนต่องวดในระบบทั้งหมดเฉลี่ย 7,329 บาท โดยการกู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านมีจำนวนเงินที่ชำระคืนต่องวดสูงที่สุด 12,964 บาท เนื่องจากการชำระคืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยเมื่อครบกำหนด 1 ปี จึงทำให้จำนวนเงินที่ชำระคืนในแต่ละงวดค่อนข้างสูง รองลงมาคือการกู้ยืมเงินจากธนาคารออมสิน มีจำนวน 3,894 บาท และการกู้ยืมเงินจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (ก.ย.ศ.) มีจำนวนเงินที่ชำระคืนต่องวดน้อยที่สุดเป็นเงิน 974 บาท ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยลดภาระหนี้สินของผู้ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา

จากตารางที่ 4.13 พบว่าจำนวนเงินที่ชำระคืนต่องวดนอกระบบทั้งหมดเฉลี่ย 1,755 บาท โดยจำนวนเงินที่ชำระคืนในการกู้ยืมเงินจากบริษัทเงินทุน/นายทุนนอกระบบมีจำนวนสูงสุด 2,706 บาท รองลงมาคือการกู้ยืมเงินจากกองทุนสวัสดิการภายในองค์กรมีจำนวน 2,368 บาท ในขณะที่การกู้ยืมเงินจากเพื่อนมีจำนวนเงินที่ชำระคืนต่องวดน้อยที่สุดจำนวน 956 บาท จะเห็นว่าจำนวนเงินที่ชำระคืนต่องวดของผู้กู้เงินนอกระบบมีจำนวนค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้จากการสำรวจพบว่าการชำระคืนเงินในแต่ละงวดเป็นการคืนเฉพาะดอกเบี้ยไปเรื่อย ๆ จนกว่าผู้กู้จะสามารถชำระเงินต้นทั้งหมดได้

จากตารางที่ 4.14 พบว่าจำนวนเงินที่ผู้ทำการเงินทั้งในและนอกระบบต้องชำระคืนเฉลี่ย 2,983 บาท โดยผู้กู้ในระบบชำระเงินคืนต่องวดสูงสุด 20,716 บาท จากการกู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน รองลงมาคือ 5,865 บาท โดยการกู้ยืมจากธนาคารออมสิน และจำนวนเงินที่ชำระคืนในแต่ละงวดน้อยที่สุดคือการกู้ยืมจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/กลุ่มสัจจะ/เครดิตยูเนียน จำนวน 883 บาท สำหรับผู้ที่กู้เงินนอกระบบพบว่าผู้ที่ทำการกู้เงินจากบริษัทเงินทุน/นายทุนนอกระบบและกองทุนสวัสดิการภายในองค์กรมีจำนวนเงินที่ชำระคืนในแต่ละงวดใกล้เคียงกันคือ 2,092 บาท และ 2,091 บาท และน้อยที่สุดคือการกู้ยืมเงินจากพ่อค้าแม่ค้าเป็นจำนวน 738 บาทต่องวด

ตารางที่ 4.12 แหล่งเงินทุน วงเงินกู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาในการกู้ จำนวนเงินที่ชำระคืนต่องวด
ของกลุ่มตัวอย่างที่กู้เงินในระบบในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

แหล่งเงินทุน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	วงเงินกู้ (บาท)	อัตรา ดอกเบี้ย เฉลี่ย/ปี	ระยะเวลาใน การกู้ยืมเฉลี่ย (ปี)	จำนวนเงินที่ ชำระคืนต่องวด เฉลี่ย(บาท)
กองทุนหมู่บ้าน	30	27.3	390,000	7.5	1	1,2964
- 10,000 – 15,000 บาท	23					
- มากกว่า 15,000 บาท	7					
สหกรณ์ออมทรัพย์	8	7.3	1,470,000	5.7	6	3,593
- 40,000 – 100,000 บาท	4					
- มากกว่า 100,000 บาท	4					
ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์	16	14.5	455,000	5.6	2	3,855
- ไม่เกิน 10,000 บาท	4					
- 10,001 – 20,000 บาท	4					
- มากกว่า 20,000 บาท						
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/ กลุ่มสัจจะ/เครดิตยูเนียน	7	6.4	83,000	7.5	3	1,228
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	2					
- 10,000 – 15,000 บาท	5					
ธนาคารออมสิน	11	10.0	2,160,000	7.6	10	3,894
- ต่ำกว่า 100,000 บาท	5					
- 100,000 – 300,000 บาท	3					
- มากกว่า 300,000 บาท	3					
ธนาคารอาคารสงเคราะห์	6	5.5	1,812,000	5.1	15	2,354
- ต่ำกว่า 50,000 บาท	3					
- 50,000 – 60,000 บาท	3					
ธนาคารพาณิชย์	5	4.5	1,400,000	8.8	9	2,621
- ต่ำกว่า 50,000 บาท	2					
- 50,000 ขึ้นไป	3					

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

แหล่งเงินทุน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	วงเงินทุน (บาท)	อัตรา ดอกเบี้ย เฉลี่ย/ปี	ระยะเวลาใน การกู้ยืมเฉลี่ย (ปี)	จำนวนเงินที่ ชำระคืนต่องวด เฉลี่ย(บาท)
สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ ธนาคาร	33	30.0	389,900	16.5	1	1,202
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	11					
- 10,000 – 15,000 บาท	13					
- มากกว่า 15,000 บาท	9					
กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (ก.ย.ศ)	4	3.6	413,000	1	15	974
- ต่ำกว่า 100,000 บาท	1					
- 100,000 บาทขึ้นไป	3					
รวม			8,572,900	6.9	7	7,329
ภาระหนี้เฉลี่ย/หัว			77,935			

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ: ผู้กู้อาจทำรายการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนมากกว่า 1 แหล่ง

ตารางที่ 4.13 แหล่งเงินทุน วงเงินกู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาในการกู้ จำนวนเงินที่ชำระคืนต่องวด
ของกลุ่มตัวอย่างที่กู้เงินนอกระบบในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

แหล่งเงินทุน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	วงเงินกู้ (บาท)	อัตรา ดอกเบี้ย เฉลี่ย/ปี	ระยะเวลาใน การกู้ยืมเฉลี่ย (ปี)	จำนวนเงินที่ชำระ คืนต่องวดเฉลี่ย (บาท)
พ่อค้าแม่ค้า	11	10.6	89,000	80.4	1	1,086
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	8					
- 10,000 – 20,000 บาท	3					
ข้าราชการครู	4	3.8	88,000	102.0	2	2,108
- ไม่เกิน 20,000 บาท	3					
- มากกว่า 20,000 บาท	1					
ญาติพี่น้อง	14	13.5	96,300	33.6	1	1,303
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	8					
- 10,000 บาทขึ้นไป	6					
เพื่อน	16	15.4	133,000	67.2	4	956
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	10					
- 10,000 บาทขึ้นไป	6					
บริษัทเงินทุน/นายทุนนอก ระบบ	49	47.1	1,412,500	111.6	4	2,706
- ต่ำกว่า 15,000 บาท	24					
- 15,000 – 30,000 บาท	16					
- มากกว่า 30,000 บาท	9					
กองทุนสวัสดิการภายใน องค์กร	33	31.7	860,000	19.2	1	2,368
- ต่ำกว่า 30,000 บาท	17					
- 30,000 – 40,000 บาท	13					
- มากกว่า 40,000 บาท	3					
รวม			2,678,800	69.0	2	1,755
ภาระหนี้เฉลี่ย/หัว			25,758			

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ: ผู้กู้บางรายทำการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนมากกว่า 1 แหล่ง

ตารางที่ 4.14 แหล่งเงินทุน วงเงินกู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาในการกู้ จำนวนเงินผ่อนชำระคืนต่องวดของกลุ่มตัวอย่างที่กู้เงินทั้งในและนอกระบบในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

แหล่งเงินทุน		จำนวน (ราย)	ร้อยละ	วงเงินกู้(บาท)	อัตราดอกเบี้ย เฉลี่ย/ปี	ระยะเวลาในการ กู้ยืมเฉลี่ย(ปี)	จำนวนเงินที่ชำระคืนต่อ งวดเฉลี่ย(บาท)
ในระบบ	กองทุนหมู่บ้าน	13	15.1	210,000	7.0	1	20,716
	- 10,000 – 15,000 บาท	4					
	- 15,001 – 30,000 บาท	9					
	สหกรณ์ออมทรัพย์	4	4.7	720,000	6.6	10	3,675
	- ต่ำกว่า 100,000 บาท	2					
	- 100,000 บาทขึ้นไป	2					
	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	15	17.4	580,000	6.2	2	1,197
	- 10,000 – 50,000 บาท	12					
	- 50,001 – 100,000 บาท	3					
	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/กลุ่มสัจจะ/เครดิตยูเนียน	1	1.2	10,000	6.0	1	883
- 10,000 บาท	1						
ธนาคารออมสิน	11	12.8	2,464,400	7.8	9	5,865	
- ต่ำกว่า 100,000 บาท	3						
- 100,000 – 300,000 บาท	5						
- มากกว่า 300,000 บาท	3						

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

แหล่งเงินทุน		จำนวน (ราย)	ร้อยละ	วงเงินกู้(บาท)	อัตราดอกเบี้ย เฉลี่ยปี	ระยะเวลาในการ กู้ยืมเฉลี่ย(ปี)	จำนวนเงินที่ชำระคืนต่อ งวดเฉลี่ย(บาท)
ในระบบ	ธนาคารอาคารสงเคราะห์ - ต่ำกว่า 100,000 บาท - 100,000 บาทขึ้นไป	3 1 2	3.5	1,440,000	5.2	18	4,602
	ธนาคารพาณิชย์ - ต่ำกว่า 50,000 บาท - 50,000 บาทขึ้นไป	4 2 2	5.8	182,000	5.3	1	1,894
	สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร - ต่ำกว่า 10,000 บาท - 10,000 – 20,000 บาท - มากกว่า 20,000 บาท	40 8 18 4	46.5	558,000	17.76	3	1,315
	กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา(ก.ย.ศ) - 150,000 บาท	1 1	1.2	150,000	1	15	1,000
	รวม			6,314,400	5.6	7	4,572
	นอกระบบ	พ่อค้าแม่ค้า - ต่ำกว่า 5,000 บาท - 5,000 – 10,000 บาท	14 4 10	16.3	62,000	138	1
ข้าราชการครู - ต่ำกว่า 10,000 บาท - 10,000 บาทขึ้นไป		6 2 4	7.0	87,000	70.8	1	1,179

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

แหล่งเงินทุน		จำนวน (ราย)	ร้อยละ	วงเงินกู้(บาท)	อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย ต่อปี	ระยะเวลาในการ กู้ยืมเฉลี่ย(ปี)	จำนวนเงินที่ชำระคืนต่อ งวดเฉลี่ย(บาท)
นอกระบบ	ญาติพี่น้อง	24	27.9	361,000	40.8	1	1,506
	- ต่ำกว่า 10,000 บาท	17					
	- 10,000 บาทขึ้นไป	7					
	เพื่อน	11	12.8	79,000	32.4	0.5	755
	- ต่ำกว่า 10,000 บาท	9					
	- 10,000 บาทขึ้นไป	2					
	บริษัทเงินทุนภายนอก	23	26.7	532,000	108	3	2,091
	- ต่ำกว่า 10,000 บาท	2					
	- 10,000 – 20,000 บาท	10					
	- มากกว่า 20,000 บาท	11					
	กองทุนสวัสดิการภายในองค์กร	17	19.8	440,000	16.8	1	2,092
	- 10,000 – 20,000 บาท	6					
	- 20,001 – 30,000 บาท	9					
- มากกว่า 30,000 บาท	2						
รวม				1,561,000	67.8	1	1,394
รวมทั้งในและนอกระบบ				7,875,400	36.7	4	2,983
ภาระหนี้เฉลี่ย/หัว				91,574			

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ: ผู้กู้บางรายทำการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้มากกว่า 1 แหล่ง

4.3.7 หลักทรัพย์ค้ำประกัน

จากตารางที่ 4.15 พบว่าหลักทรัพย์ที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนำไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันในการกู้ยืมเงินนั้นมีอยู่ 2 ประเภท คือ ที่ดิน รถจักรยานยนต์ ทั้งนี้ยังมีการกู้ยืมโดยไม่ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันแต่มีการใช้บุคคลหรือสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารในการค้ำประกันแทน โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) แหล่งเงินกู้ในระบบ พบว่าส่วนใหญ่ทำการกู้ยืมเงินโดยไม่ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันจำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.1 ของผู้ที่กู้ยืมเงินในระบบทั้งหมด รองลงมาคือใช้รถจักรยานยนต์เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.9 ของผู้ที่กู้ยืมเงินในระบบทั้งหมด และใช้ที่ดินเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.1 ของจำนวนการกู้ยืมเงินในระบบทั้งหมด

2) แหล่งเงินกู้นอกระบบ พบว่าส่วนใหญ่ทำการกู้ยืมเงินโดยไม่ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันจำนวน 90 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.5 ของผู้ที่กู้ยืมเงินนอกระบบทั้งหมด รองลงมาคือใช้รถจักรยานยนต์เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.5 ของผู้ที่กู้ยืมเงินนอกระบบทั้งหมด และใช้ที่ดินเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.6 ของผู้ที่กู้ยืมเงินนอกระบบทั้งหมด

3) แหล่งเงินกู้ทั้งในและนอกระบบ พบว่าส่วนใหญ่ทำการกู้ยืมเงินโดยไม่ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันจำนวน 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.5 ของผู้ที่กู้ยืมเงินทั้งในและนอกระบบทั้งหมด รองลงมาคือใช้รถจักรยานยนต์เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.8 ของผู้ที่กู้ยืมเงินทั้งในและนอกระบบทั้งหมด และใช้ที่ดินเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.5 ของผู้ที่กู้ยืมเงินทั้งในและนอกระบบทั้งหมด

ทั้งนี้จะเห็นว่าการกู้ยืมเงินของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ไม่ใช้หลักทรัพย์ในการค้ำประกันเพียงแต่มีบุคคลหรือสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารในการค้ำประกันการกู้ยืมเงินก็สามารถที่จะทำการกู้ยืมเงินได้ ซึ่งทำให้ผู้กู้เกิดความสะดวกและง่ายต่อการกู้ยืมเงินมากขึ้น

ตารางที่ 4.15 การใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันในการกู้เงินของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

การใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน	ในระบบ		นอกระบบ		ในและนอกระบบ	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ใช้						
- รถจักรยานยนต์	12	10.9	14	13.5	11	12.8
- ที่ดิน	10	9.1	10	9.6	9	10.5
2. ไม่ใช้	98	89.1	90	86.5	77	89.5

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.3.8 การผัดนัดชำระหนี้

จากตารางที่ 4.16 พบว่าการผัดนัดชำระหนี้ภายในรอบ 1 ปีผู้กู้ส่วนใหญ่ไม่เคยผัดนัดจำนวน 180 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.0 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือเคยผัดนัด 1-2 งวด มีจำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และที่ผ่านมาของผู้กู้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม พบว่ามีการผัดนัดชำระหนี้ดังนี้

1) แหล่งเงินกู้ในระบบ จะเห็นว่าผู้กู้ไม่เคยมีการผัดนัดชำระหนี้จำนวนมากที่สุด คือจำนวน 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.1 ของจำนวนผู้กู้เงินในระบบทั้งหมด รองลงมาคือ การผัดนัด 1-2 งวด มีจำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.6 ของจำนวนผู้กู้เงินในระบบทั้งหมด อันดับที่สาม คือ การผัดนัดชำระหนี้ 3-4 งวด มีจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.1 ของจำนวนผู้กู้เงินในระบบทั้งหมด และน้อยที่สุด คือการผัดนัดชำระหนี้ 5 งวดขึ้นไป มีจำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.2 ของจำนวนผู้กู้เงินในระบบทั้งหมด

2) แหล่งเงินกู้นอกระบบ พบว่าผู้กู้ไม่เคยมีการผัดนัดชำระหนี้จำนวนมากที่สุด คือจำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.8 ของจำนวนผู้กู้เงินนอกระบบทั้งหมด รองลงมาคือ การผัดนัด 3-4 งวด มีจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.3 ของจำนวนผู้กู้เงินนอกระบบทั้งหมด อันดับที่สาม คือ การผัดนัดชำระหนี้ 1-2 งวด มีจำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.4 ของจำนวนผู้กู้เงินนอกระบบทั้งหมด และน้อยที่สุด คือการผัดนัดชำระหนี้ 5 งวดขึ้นไป มีจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.5 ของจำนวนผู้กู้เงินนอกระบบทั้งหมด

3) แหล่งเงินทุนทั้งในและนอกระบบ พบว่าผู้กู้ไม่เคยมีการผิมนัดชำระหนี้จำนวนมากที่สุด คือ จำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.5 ของจำนวนผู้กู้เงินทั้งในและนอกระบบทั้งหมด รองลงมาคือ การผิมนัด 1-2 งวด มีจำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.4 ของจำนวนผู้กู้เงินทั้งในและนอกระบบทั้งหมด อันดับที่สาม คือ การผิมนัดชำระหนี้ 5 งวดขึ้นไป มีจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.2 ของจำนวนผู้กู้เงินทั้งในและนอกระบบทั้งหมด และน้อยที่สุด คือการผิมนัดชำระหนี้ 3-4 งวด มีจำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.0 ของจำนวนผู้กู้เงินทั้งในและนอกระบบทั้งหมด

เมื่อพิจารณากลุ่มผู้กู้ทั้ง 3 กลุ่มส่วนใหญ่จะไม่เคยมีการผิมนัดชำระหนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเจ้าหนี้มีเงื่อนไขในการชำระหนี้ เช่น ถ้าหากผู้กู้มีการผิมนัดชำระหนี้จะมีอัตราค่าปรับ เป็นต้น

ตารางที่ 4.16 การผิมนัดชำระหนี้ในรอบ 1 ปีของผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์

การผิมนัด	ในระบบ		นอกระบบ		ในและนอกระบบ		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
ไม่เคย	76	69.1	58	55.8	46	53.5	180	60.0
1-2 งวด	15	13.6	15	14.4	15	17.4	45	15.0
3-4 งวด	10	9.1	18	17.3	12	14.0	40	13.3
5 งวดขึ้นไป	9	8.2	13	12.5	13	15.1	35	11.7
รวม	110	100.00	104	100.00	86	100.00	300	100.0

ที่มา: จากการศึกษา